

**Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ:
Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ
(ΙΔΡΥΣΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ-ΛΥΣΗ)**

**Συμμετέχοντες Σπουδαστές: Βραχλιώτης Αθανάσιος
Βραχλιώτης Γεώργιος**

Εισηγητής: Σίμος Οδυσσέας

ΠΑΤΡΑ 2008

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1.	Η Α.Ε. από νομική άποψη	σελ. 4
2.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
2.	Η Α.Ε. από λογιστική άποψη	σελ. 11
2.1	Εγγραφές συστάσεως της Α.Ε.	σελ. 12
2.1.1	Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου	
2.1.2.	Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου	σελ.17
2.2	Λογιστικά γεγονότα κατά τη λειτουργία της Α.Ε.	σελ.25
2.2.1.	Εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους	σελ.25
2.2.2.	Εγγραφές κατά την αύξηση και κατά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	σελ.31
2.2.2.1	Λογιστικές εγγραφές κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	σελ.31
2.2.2.2	Εγγραφές κατά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	σελ.36
2.2.3.	Εγγραφές κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου	σελ.38
3.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
3.	Περί των αποθεματικών κεφαλαίων της Α.Ε.	σελ.41
4.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
4.1.	Η διάθεση κερδών της Α.Ε.	σελ.44
4.2.	Η σύνταξη του Ισολογισμού τέλους χρήσεως	σελ.51
5.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
5.1	Λύση και εκκαθάριση της Α.Ε.	σελ.57
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	67

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρακάτω εργασία έχει γίνει μια προσπάθεια μελέτης και απεικόνισης της λειτουργίας της Ανώνυμης Εταιρείας από Νομικής και λογιστικής άποψης.

Η εργασία μας χωρίζεται σε πέντε μέρη. Στο πρώτο μέρος αναφερόμαστε στην Ανώνυμη Εταιρεία από νομική άποψη. Στο δεύτερο μέρος γίνεται έρευνα της εταιρείας από λογιστική άποψη, η οποία αναφέρεται στις εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. και αναφέρονται τα λογιστικά γεγονότα της εταιρείας κατά την λειτουργία της. Στο τρίτο μέρος γίνεται αναφορά στα αποθεματικά κεφάλαια της Α.Ε. δηλαδή σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται και πως σχηματίζονται αυτά. Στη συνέχεια και στο τέταρτο μέρος γίνεται η διάθεση των κερδών και η σύνταξη του ισολογισμού τέλους χρήσεως. Τέλος στο πέμπτο μέρος αναφερόμαστε στην λύση και στην εκκαθάριση της Α.Ε.

Ελπίζουμε με την εργασία μας αυτή να δώσουμε μια εικόνα της Ανώνυμης Εταιρείας από την ίδρυση της έως και την λύση της.

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

I. Η Α.Ε από νομική άποψη

Για την Α.Ε σε αντίθεση με την Ο.Ε υπάρχει ειδικός νόμος που τη ρυθμίζει και είναι ο νόμος 2190/1920 όπως κωδικοποιήθηκε με το Β.Δ 174/1963, επίσης και διάφορα νεώτερα διατάγματα.

Πιο πρόσφατα το 1986 έγινε ριζική τροποποίηση του Ν.2190 περί Α.Ε. προκειμένου να εναρμονισθεί με το Κοινοτικό Δίκαιο και ειδικότερα της 1^{ης}, 2^{ης}, 4^{ης} και μερικώς της 7^{ης} οδηγίας, με το Π.Δ. 409/1986.

Το παραπάνω λοιπόν Π.Δ. επέβαλε στις Α.Ε. να τηρούν τους λογαριασμούς τους και να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με το Π.Δ. 1123/80 δηλαδή το Ελληνικό Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.).

Τα λογιστικά γεγονότα στο παρόν έργο θα αντιμετωπισθούν κατά συνέπεια σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

Σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 1 του παραπάνω νόμου , "Α.Ε είναι η εταιρεία εκείνη που το κεφάλαιο της – **μετοχικό κεφάλαιο**-,διαιρείται σε ίσα μερίδια- **μετοχές**-και οι εταίροι-**μέτοχοι**-ευθύνονται μέχρι του ποσού της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο". Αυτός είναι ένας από τους λόγους που η Α.Ε. ανήκει στις κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Για τη σύσταση της Α.Ε. απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο-**καταστατικό**-, άδεια και έγκριση του καταστατικού από τη διοίκηση (Νομάρχης έδρας) και δημοσίευση τους στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), με και από τη δημοσίευση δημιουργείται το νομικό πρόσωπο της Α.Ε.

1.1 Γενικά περί του καταστατικού της Α.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.2190/1920 το καταστατικό της Α.Ε. πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- Περί της εταιρικής επωνυμίας και του σκοπού της εταιρείας.
- Περί της έδρας της εταιρείας.
- Περί της διάρκειας της εταιρείας.
- Περί του ποσού και του τρόπου καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.
- Περί του είδους των μετοχών, του αριθμού τους, την ονομαστική αξία, την έκδοση τους.
- Περί του αριθμού των μετοχών κάθε κατηγορίας, αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.
- Περί της μετατροπής των ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες, ή των ανωνύμων σε ονομαστικές.
- Περί των οργάνων διοικήσεως της Α.Ε.
- Περί των δικαιωμάτων των μετοχών.
- Περί ισολογισμού και διαθέσεως κερδών.
- Περί διαλύσεως και εκκαθαρίσεως της εταιρείας.

Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να αναφέρει επίσης:

- α. Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπογράφουν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

β. Το συνολικό ποσό τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

Ειδικότερα θα αναλυθούν τα σημαντικότερα από τα παραπάνω στοιχεία του καταστατικού.

1.1.1 Περί του ποσού και του τρόπου καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 60000 ευρώ και να είναι εξ ολοκλήρου καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας. Οι υφιστάμενες Α.Ε. που έχουν Μ.Κ μικρότερο του παραπάνω οριζομένου, υποχρεούνται εντός 2 ετών να αυξήσουν το κεφάλαιο μέχρι του ορίου αυτού, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια σύστασης τους (σύμφωνα με την τροποποίηση που επέφερε στο άρθρο 8 του Ν.2190 ο πρόσφατος Ν.2065/92 άρθρο 38).

Οι Α.Ε. που αποκτούν κεφάλαια δια δημόσιας εγγραφής υποχρεούνται εντός έτους να ζητήσουν την εγγραφή των χρεωγράφων τους στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με τα οριζόμενα από την κείμενη νομοθεσία.

Η δια δημόσιας εγγραφής κάλυψη του Μ.Κ. και η σύναψη Ομολογιακού δανείου απαιτούν την παροχή αδειάς από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία εγκρίνει και το επιτόκιο στην περίπτωση των ομολογιακών δανείων.

Προβλέπεται (άρθρο 12 Ν.2190) και μπορεί να γίνει και μερική καταβολή του Μ.Κ. Κατά την έννοια αυτού του Νόμου, θεωρείται μερική ή τμηματική καταβολή, η καταβολή κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου του τμήματος της ονομαστικής αξίας της

μετοχής με ταυτόχρονη ανάληψη, από κάθε μέτοχο, της υποχρέωσης για καταβολή της υπόλοιπης αξίας της μετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού της.

Όπως και στον ορισμό της Α.Ε. αναφέρθηκε ότι το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα τμήματα, τις μετοχές.

Οι μετοχές είναι αξιόγραφα αρχικά μεταβιβάσιμα, ο τρόπος μεταβίβασης τους εξαρτάται από το αν είναι ονομαστικές ή ανώνυμες.

Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30€ και μεγαλύτερη των 100€

Σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού η μερικά εξοφλημένη μετοχή δεν μπορεί να μείνει ανεξόφλητη για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 10 ετών, το δε τμήμα της μετοχής που καταβάλλεται δεν μπορεί να είναι μικρότερο του $\frac{1}{4}$ της ονομαστικής της αξίας.

Εκτός από τις κοινές μετοχές μπορεί να εκδοθούν και **προνομιούχες μετοχές**, με κάποιο ή με όλα από τα παρακάτω προνόμια:

- Απόληψη του πρώτου μερίσματος πριν από τις κοινές μετοχές.
- Προνομιακή απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση εκκαθάρισεως της Α.Ε.
- Ύπαρξη σταθερού μερίσματος.
- Προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις χρήσεις που δεν έγινε διανομή μερίσματος από την Α.Ε.
- Αν εκδοθούν χωρίς ψήφο μπορεί να καθορισθεί απόληψη ορισμένου τόκου σε περίπτωση ανυπαρξίας κερδών ή μη επάρκειάς τους (ενδιάμεσος τύπος μεταξύ μετοχής και ομολογίας).

■ Μπορεί επίσης να έχουν εκδοθεί σαν μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές, οπότε ορίζεται και ο χρόνος μετατροπής τους.

Αξιόγραφα που εκδίδονται επίσης από την Α.Ε. και περικλείουν δικαιώματα για τους κατόχους τους, χωρίς να προσδίδουν σ'αυτούς και την εταιρική ιδιότητα είναι οι **ιδρυτικοί τίτλοι** και οι **ομολογίες**.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα που εκδίδονται από την Α.Ε. ή κατά την ίδρυσή της ή κατά τη λειτουργία της. Όπως προαναφέρθηκε δεν περικλείουν εταιρική ιδιότητα όπως οι μετοχές, αλλά απαίτηση κατά της Α.Ε. για απόληψη ενός τμήματος κερδών, με ορισμένους όρους και συνθήκες.

Υπάρχουν κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι, που εκδίδονται για ανταμοιβή υπηρεσιών που παρασχέθηκαν κατά την ίδρυση της εταιρείας και οι **εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι**, που εκδίδονται για ανταμοιβή σε εισφορές σε είδος που δύσκολα αποτιμώνται, π.χ. φήμη και πελατεία, εφεύρεση αμφίβολης αξίας κλπ.

Οι ομολογίες εκδίδονται όταν η Α.Ε. συνάψει ομολογιακό δάνειο. Οι δε κάτοχοι τους δεν είναι μέτοχοι αλλά δανειστές της εταιρείας.

1.1.2 Περί των οργάνων διοικήσεως της Α.Ε.

Το καταστατικό της Α.Ε. πρέπει να αναφέρει με λεπτομέρεια (σύγκληση, κατάρτιση, κατάρτιση, λειτουργία, αρμοδιότητες) για τα όργανα διοικήσεως της.

Τα όργανα διοικήσεως της Α.Ε. είναι: η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Η **Γενική Συνέλευση** είναι το κυρίαρχο όργανο της Α.Ε., αποφασίζει για κάθε θέμα της Α.Ε. και οι αποφάσεις της δεσμεύουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους.

Οι Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε **καταστατικές** που τροποποιούν το καταστατικό της Α.Ε., σε **τακτικές** που συγκαλούνται σε τακτές χρονικές περιόδους (μέσα στους επόμενους 6 μήνες το πολύ από το τέλος της χρήσεως) για να ασκήσουν έλεγχο για την κάθε χρήση που κλείνει και να εγκρίνουν τον ισολογισμό τέλους χρήσεως και σε **έκτακτες** που συνέρχονται έκτακτα σε οποιοδήποτε χρόνο για να πάρουν αποφάσεις για θέματα που δεν υπάγονται στην καταστατική Γενική Συνέλευση.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εξαιρετικά απαιτείται απαρτία των 2/3, 1/2, ή 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου όταν η Γενική Συνέλευση είναι καταστατική.

Εάν δεν συντελεστεί αυτή η απαρτία η Γενική Συνέλευση συνέρχεται πάλι αφού προσκαλεστεί 10 ημέρες τουλάχιστον νωρίτερα και αυτή τη φορά βρίσκεται σε απαρτία οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται.

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** είναι το όργανο με το οποίο ασκείται η διοίκηση της Α.Ε. Τα μέλη του (Σύμβουλοι) εκλέγονται κατ'αρχήν από τη γενική Συνέλευση και η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι έτη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δρά κατ' αρχή συλλογικά και είναι αρμόδιο να ενεργεί τη διοίκηση της Α.Ε., τη διαχείριση της περιουσίας και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της.

Το καταστατικό της Α.Ε. ορίζει με λεπτομέρεια τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει μια φορά το μήνα τακτικά και έκτακτα όποτε ζητηθεί από από τον πρόεδρο ή μέλη του.

Βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται το 1/2 και ένας των συμβούλων, ποτέ όμως ο αριθμός των παρόντων συμβούλων δεν πρέπει να είναι μικρότερος από τρεις.

Οι ελεγκτές είναι τουλάχιστον δυο και ορίζονται από την Γ.Σ. Αν ελεγκτές ορισθούν ορκωτοί ελεγκτές τότε αρκούν ένας αντί για δύο. Υποχρεωτικά ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές οι Α.Ε. που έχουν μετοχές στο χρηματιστήριο όπως και οι Α.Ε. που πληρούν 2 από τα παρακάτω τρία κριτήρια: α) σύνολο Ενεργητικού > 1.2 εκατομμύρια Ευρώ β) Κύκλος Εργασιών > 2.4 εκατομμύρια Ευρώ γ) Πλήθος Εργαζομένων > 50 ατόμων.

Οι ελεγκτές έχουν σαν αρμοδιότητα να ελέγχουν τις οικονομικές καταστάσεις της Α.Ε. για το κατά πόσο εμφανίζουν πιστά την οικονομική θέση της ελεγχόμενης Α.Ε. και να δίνουν τα πορίσματα τους στην Τακτική Γ.Σ. της Α.Ε.

2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2. Η Α.Ε. από Λογιστική άποψη

Τα λογιστικά γεγονότα της Α.Ε που θα εξεταστούν λογιστικά είναι:

- Εγγραφές συστάσεως της Α.Ε.
- Λογιστικά γεγονότα κατά τη λειτουργία της Α.Ε.
- Λογιστικά γεγονότα κατά τη λύση και εκκαθάριση της Α.Ε.

Πριν αρχίσει η ανάλυση των λογιστικών γεγονότων της Α.Ε. πρέπει να αναφερθούν τα λογιστικά βιβλία που πρέπει υποχρεωτικά να τηρεί Α.Ε., σύμφωνα με τον Κ.Φ.Σ. (Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων).

Σύμφωνα λοιπόν με τον Κ.Φ.Σ. η Α.Ε. υποχρεούται να τηρεί βιβλία Γ' Κατηγορίας κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικές παραδεκτές αρχές της λογιστικής και σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ. 1123/80).

Επίσης πρέπει να τηρεί:

- Βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων
- Βιβλίο Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου
- Μητρώο Μετοχών
- Βιβλίο Μετόχων

2.1. Εγγραφές συστάσεως της Α.Ε.

Το πρώτο λογιστικό γεγονός που εμφανίζεται στα βιβλία της εταιρείας είναι οι εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. Οι εγγραφές αυτές χωρίζονται σε δυο κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Οι τρόποι είναι δυο:

- Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.
- Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

2.1.1. Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι εγγραφές αυτές ξεκινούν με την εμφάνιση της **καλύψεως** του μετοχικού κεφαλαίου, δηλαδή με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν οι μέτοχοι να καλύψουν το μετοχικό κεφάλαιο. Στη συνέχεια ακολουθούν οι εγγραφές **καταβολής** του μετοχικού κεφαλαίου, η εμφάνιση δηλαδή των περιουσιακών στοιχείων που οι μέτοχοι καταβάλουν για να πραγματοποιήσουν το κεφάλαιο αυτό. Σ' αυτό το σημείο θα εξετάσουμε δυο περιπτώσεις:

A. Την περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από τους ιδρυτές της (οι λεγόμενες οικογενειακές Α.Ε.).

B. Την περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από το κοινό με δημόσια εγγραφή μέσω μιας Τράπεζας.

- A.** Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με ανάληψη των μετοχών από τους ιδρυτές της Α.Ε.

Στην περίπτωση αυτή στην εγγραφή καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι χρεώνονται με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν, δηλαδή την αξία των μετοχών που αναλαμβάνουν να εξοφλήσουν και πιστώνεται το οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο, ο λογαριασμός 40.02 αν πρόκειται για κοινές μετοχές ή ο λογαριασμός 40.03 αν πρόκειται για προνομιούχες μετοχές. Στην εγγραφή καταβολής χρεώνονται τα περιουσιακά στοιχεία που οι μέτοχοι καταβάλλουν και πιστώνονται οι μέτοχοι. Οι λογαριασμοί που λειτουργούν για να εμφανισθεί η απαίτηση προς τους μετόχους είναι ο 33.03 "Μέτοχοι – λογ. Καλύψεως Μ.Κ." για την κάλυψη και αμέσως μετά ο 33.04 "Μέτοχοι – οφειλόμενο Μ.Κ." ο οποίος και θα πιστωθεί κατά την καταβολή. Οι λογαριασμοί 40.02 "Οφειλόμενο Μ.Κ.- κοινών μετοχών" και 40.03 "Οφειλόμενο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών" μετά την καταβολή μεταφέρονται στους λογαριασμούς 40.00 "Καταβλημένο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών" αντίστοιχα.

Παράδειγμα: Γίνεται σύσταση Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 1.000.000€δαιρεμένο σε 10.000€μετοχές ονομαστικής αξίας 100€η κάθε μία.Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει εξ ολοκλήρου και σε μετρητά.

Οι εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. είναι:

1. 33.03	Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου	1.000.000	
	33.03.01	Μέτοχος "Α"	
	33.03.02	Μέτοχος "Β"	
	40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	1.000.000
	<i>Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο.</i>		
2. 33.04	Μέτοχοι-οφειλόμενο Μ.Κ.	1.000.000	
	33.04.01	Μέτοχος "Α"	
	33.04.02	Μέτοχος "Β"	
	33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου	1.000.000
	33.03.01	Μέτοχος "Α"	
	33.03.02	Μέτοχος "Β"	
	<i>Εμφάνιση οφειλής μετοχών</i>		
3. 38.00	Ταμείο	1.000.000	
	33.04	Μέτοχοι-οφειλόμενο Μ.Κ.	1.000.000
	33.04.01	Μέτοχος "Α"	
	33.04.02	Μέτοχος "Β"	
	<i>Καταβολή Μ.Κ. από μετόχους</i>		
4. 40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	1.000.000	
	40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	1.000.000
	<i>Μεταφορά λογ. Μ.Κ. από οφειλόμενο σε καταβλημένο.</i>		

Αν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιηθεί με μετρητά αλλά με εισφορά άλλων στοιχείων ενεργητικού ή στοιχείων του παθητικού, τότε χρεωπιστώνονται τα εισφερόμενα στοιχεία με τις αξίες που καθορίστηκαν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 8 του ίδιου νόμου, το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης.

Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας (καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της) γίνεται μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων, που αποτελείται από ένα ή δυο δημόσιους υπαλλήλους, πτυχιούχους Ανώτατης Σχολής, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή από ένα ή δυο Ορκωτούς Ελεγκτές και από ένα εμπειρογνώμονα εκπρόσωπο του κατά περίπτωση αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της Επιτροπής δεν πρέπει να έχουν καμιά εξάρτηση από την εταιρεία. Οι περιπτώσεις για τις οποίες στην παραπάνω τριμελή επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά Ορκωτοί Ελεγκτές καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου.

Η έκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρονται οι μέθοδοι αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης, αντιστοιχούν στον αριθμό και την ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών ή στη λογιστική τους αξία.

B. Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με δημόσια εγγραφή.

Στην περίπτωση αυτή οι μετοχές της Α.Ε. εισάγονται στο χρηματιστήριο. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό μια τράπεζα, έτσι δημιουργούνται διάφορα έξοδα που εμφανίζονται σε χρέωση του λογαριασμού 16.10 "έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως". Οι μετοχές όμως αυτές μπορεί να πουληθούν στο κοινό σε μεγαλύτερη τιμή από την ονομαστική τους αξία, το περισσευούμενο κεφάλαιο που εισπράττεται εμφανίζεται στο λογαριασμό 41.00 με τίτλο "Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο" όταν αυτό καταβληθεί. Μέχρι όμως να καταβληθεί εμφανίζεται στο λογαριασμό 41.00 "Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο".

Παράδειγμα: Γίνεται σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή με έκδοση 50.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 100€η καθεμία. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό η Τράπεζα "Ε.Τ.Ε." στην τιμή των 110€ Η προμήθεια της τράπεζας είναι 2% στην ονομαστική αξία των μετοχών. Οι εγγραφές σύστασης της Α.Ε. είναι:

1. 33.95.00 Τράπεζα "Ε.Τ.Ε." 50.000μετ. X 110€	5.500.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	5.000.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση Μετοχών υπέρ το άρτιο	500.000

Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο...

2. 16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	100.000
33.95.00 Τράπεζα "Ε.Τ.Ε."	100.000
<i>Υπολογισμός προμήθειας 2%</i>	
3. 38.00 Ταμείο	5.400.000
33.95.00 Τράπεζα "Ε.Τ.Ε."	5.400.000
<i>Καταβολή του Μ.Κ., είσπραξη από τράπεζα</i>	
4. 40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	5.000.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	5.000.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>	
5. 41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών	
υπέρ το άρτιο	500.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση	
μετοχών υπέρ το άρτιο	500.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>	

2.1.2. Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου

Στην περίπτωση αυτή το Μετοχικό Κεφάλαιο χωρίζεται σε δόσεις και καθορίζεται και ο χρόνος καταβολής της κάθε δόσεως. Επίσης μερική καταβολή του Μ.Κ. δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος.

Στην περίπτωση μερικής καταβολής πρέπει υποχρεωτικά να ισχύουν τα παρακάτω:

α) Ο χρόνος που η αξία της μετοχής μπορεί να παραμείνει μερικώς καταβλημένη δεν μπορεί να ξεπερνά τα δέκα έτη.

β) Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει καταβληθεί σαν πρώτη δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 1/4 της ονομαστικής αξίας και των 0.30€

γ) Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η πάνω από το άρτιο διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ με την καταβολή της πρώτης δόσης.

δ) Οι μετοχές μέχρι την αποπληρωμή τους πρέπει να είναι ονομαστικές.

ε) Μετά την πάροδο τριών μηνών από την λήξη προθεσμίας καταβολής κάθε δόσεως, οι μετοχές για τις οποίες δεν καταβλήθηκε η ζητηθείσα δόση καθίστανται άκυρες. Η εταιρεία υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του παραπάνω τριμήνου να προβεί σε πώληση νέων ισάριθμων μετοχών για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου, στον οποίο και καταβάλλεται ό,τι πλεόνασμα προκύπτει από την πώληση, μετά την αφαίρεση των σχετικών εξόδων. Αν αποτύχει αυτή η προσπάθεια πώλησης, η πώληση επαναλαμβάνεται εντός 15 ημερών, αν και αυτή η προσπάθεια αποτύχει, τότε η Α.Ε. υποχρεούται να κάνει αναγκαστική μείωση του Μ.Κ. κατά το ποσό των μετοχών που δεν πουλήθηκαν, με απόφαση της πρώτης Γ.Σ. μετά τις αποτυχημένες προσπάθειες πώλησης.

Στην περίπτωση λοιπόν της μερικής καταβολής του Μ.Κ. η λογιστική της Α.Ε. πρέπει να παρακολουθεί τα ακόλουθα γεγονότα:

- Τη μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου που γίνεται με τη σύσταση της εταιρείας όπως και τον καθορισμό των δόσεων.
- Το ποσό του οφειλόμενου μετοχικού κεφαλαίου μετά την καταβολή της πρώτης δόσης.

- Το ποσό των δόσεων που βρίσκονται σε καθυστέρηση.
- Την αντιμετώπιση της έκδοσης νέων μετοχών και της πώλησης τους σε περίπτωση καθυστέρησης δόσεων.
- Την αναγκαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν πουληθούν.

Παράδειγμα: Την 1/7/06 γίνεται σύσταση Α.Ε. με σύμβαση μεταξύ των "Α", "Β", "Γ". Το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 50.000 μετοχές των 100€η καθεμία.

Ο "Α" αναλαμβάνει να καλύψει 20.000 μετοχές, ο "Β" και ο "Γ" από 15.000 μετοχές ο καθένας.

Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά (με δόσεις).

Η πρώτη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής θα καταβληθεί αμέσως.

Η δεύτερη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από ένα χρόνο από τη σύσταση της Α.Ε.

Η τρίτη δόση ίση με το υπόλοιπο 50% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από δυο χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε.

Οι εγγραφές συστάσεως της παραπάνω Α.Ε. είναι:

1. 33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου	5.000.000
33.03.01 "Α" 20.000μετ. X 100	2.000.000
33.03.02 "Β" 15.000μετ. X 100	1.500.000
33.03.03 "Γ" 15.000μετ. X 100	1.500.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	5.000.000

Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο...

2. 33.04 Μέτοχοι-οφειλόμενο κεφάλαιο	5.000.000
33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 100	2.000.000
33.04.02 "Β" 15.000μετ. X 100	1.500.000
33.04.03 "Γ" 15.000μετ. X 100	1.500.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου	5.000.000
33.03.01 "Α" 20.000μετ. X 100	2.000.000
33.03.02 "Β" 15.000μετ. X 100	1.500.000
33.03.03 "Γ" 15.000μετ. X 100	1.500.000
<i>Εμφάνιση οφειλής μετοχών</i>	
3. 38.00 Ταμείο (50.000 X 25)	1.250.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	1.250.000
33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 25	500.000
33.04.02 "Β" 15.000μετ. X 25	375.000
33.04.03 "Γ" 15.000μετ. X 25	375.000
<i>Καταβολή της α' δόσης</i>	
4. 40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	1.250.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών	1.250.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>	
Όταν γίνει η καταβολή της β' δόσης γίνεται η εγγραφή:	
5. 38.00 Ταμείο	1.250.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	1.250.000
33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 25	500.000
33.04.02 "Β" 15.000μετ. X 25	375.000

33.04.03 "Γ" 15.000μετ. X 25 375.000

Καταβολή της β' δόσης

6. 40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών 1.250.000

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών 1.250.000

Μεταφορά λογαριασμού

Αν υποθεθεί ότι ο μέτοχος "Α" κάτοχος 20.000 μετοχών εξοφλημένων ήδη κατά το 1/4 (όσο η αξία της α' δόσης δηλαδή 25€) καθυστερεί την καταβολή της β' δόσης, η Α.Ε. τρεις μήνες μετά τη λήξη της β' δόσης εκδίδει ισάριθμες νέες μετοχές και τις πουλάει στον "Δ".

Ο "Δ" εξοφλεί το μέχρι της πώλησης απαιτητό τμήμα της μετοχής (α' και β' δόσεις) και αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει το υπόλοιπο, δηλαδή τη γ' δόση, κατά τη λήξη της.

Εδώ διακρίνουμε δυο περιπτώσεις:

α) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 105€ (πάνω από το άρτιο).

β) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 95€ (κάτω από το άρτιο).

Οι εγγραφές που γίνονται σε κάθε περίπτωση είναι:

α)

33.05 Μέτοχοι-δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση 500.000

33.05.01 "Α" 20.000μετ. X 25

33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο 500.000

33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 25

Εμφάνιση καθυστέρησης δόσης από μέτοχο "Α"

38.00 Ταμείο	1.100.000
33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	1.100.000
33.05.01 "Α" 20.000μετ. X 55 (105-γ' δόση)	
<i>Πώληση νέων μετοχών</i>	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	500.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών	500.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>	
β)	
33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	500.000
33.05.01 "Α" 20.000μετ. X 25	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	500.000
33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 25	
<i>Εμφάνιση καθυστέρησης δόσεως</i>	
38.00 Ταμείο	900.000
33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	900.000
33.05.01 "Α" 20.000μετ. X 45 (95-γ' δόση)	
<i>Είσπραξη από "Δ"</i>	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	500.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών	500.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>	

Στο αναλυτικό καθολικό της Α.Ε. "33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση" ο λογαριασμός του μετόχου "Α" θα έχει διαμορφωθεί ως εξής:

Στην πρώτη περίπτωση θα είναι **χρεωμένος** με 500.000€ και **πιστωμένος** με 1.100.000€

Στην δεύτερη περίπτωση θα είναι **χρεωμένος** με 500.000€ και **πιστωμένος** με 900.000€

Έτσι στην α' περίπτωση ο "Α" παίρνει 600.000€ αντί 500.000€ που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή κερδίζει 100.000€

Στην β' περίπτωση παίρνει 400.000€ αντί 500.000€ που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή χάνει 100.000€

Γίνεται λοιπόν φανερό ότι το ποσό που θα κερδίσει ή θα χάσει ο μέτοχος που έχει καθυστερήσει δόση, θα εξαρτηθεί από την τιμή που θα πουληθούν οι νέες μετοχές (σε καμιά περίπτωση όμως δεν μπορούν να πουληθούν λιγότερο από την αξία των δόσεων που απομένουν να εξοφληθούν).

Επίσης και στις δυο περιπτώσεις απαραίτητο είναι να ακολουθήσει και η εγγραφή αντικατάστασης του παλαιού μετόχου από τον νέο, για τις δόσεις που υπολείπονται. Η εγγραφή είναι η εξής:

33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	1.000.000
33.04.04 "Δ" 20.000μετ. X 50 (γ' δόση)	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	1.000.000
33.04.01 "Α" 20.000μετ. X 50	

Αντικατάσταση μετόχου για τη γ' δόση

Στην περίπτωση που αποτύχει η πώληση νέων μετοχών δυο φορές, τότε η Α.Ε. είναι αναγκασμένη να κάνει ισόποση μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Οι ανάλογες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	500.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	1.500.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	1.000.000

33.04.01 "Α" 20.000μετ. Χ 50	
33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	500.000
33.05.01 "Α" 20.000μετ. Χ 25	
41.04.00 Αποθεματικό από αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	500.000
<i>Μείωση Μ.Κ. απόφαση Γ.Σ.</i>	
04.00 Απαιτήσεις από αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	1.500.000
08.00 Μέτοχος "Α" αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	1.500.000
<i>Εμφάνιση με λογαριασμούς τάξεως της απαίτησης προς τον "Α".</i>	

2.2 Λογιστικά γεγονότα κατά τη λειτουργία της Α.Ε.

Κατά τη λειτουργία της Α.Ε. θα εξετάσουμε τα παρακάτω:

- Εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους
- Εγγραφές κατά την αύξηση και κατά τη μείωση του Μετοχικού κεφαλαίου
- Εγγραφές κατά την απόσβεση του Μετοχικού Κεφαλαίου.

2.2.1. Εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους

Πρίν πάμε στις λογιστικές εγγραφές πρέπει να περιγράψουμε τους ιδρυτικούς τίτλους από νομική άποψη.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα ονομαστικά που εκδίδει η Α.Ε. σε αριθμό όχι μεγαλύτερο του 1/10 των μετοχών, χωρίς ονομαστική αξία και χωρίς να δίνουν το δικαίωμα στον κάτοχο τους για συμμετοχή στη διοίκηση, διαχείριση και στο προϊόν εκκαθαρίσεως της Α.Ε. Περιέχουν όμως το δικαίωμα για απόληψη μέχρι του 1/4 του τμήματος των καθαρών κερδών της Α.Ε. μετά από την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του α' μερίσματος.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι διακρίνονται σε **κοινούς**, που εκδίδονται μόνο κατά τη σύσταση της Α.Ε. και χορηγούνται σε αντάλλαγμα υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς την Α.Ε. και σε **εξαιρετικούς**, που εκδίδονται κατά τη σύσταση της Α.Ε. ή κατά την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου σε αντάλλαγμα για παροχές σε είδος και ειδικότερα σε παροχές στοιχείων που δύσκολα αποτιμούνται.

Η Α.Ε. μπορεί μετά από 10 χρόνια από την έκδοσή τους να τους εξαγοράσει και ακυρώσει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο και το καταστατικό της και είναι ελεύθερη να καθορίσει οποιουσδήποτε όρους συμμετοχής στα κέρδη και καθορισμού της αξίας εξαγοράς.

Μπορεί ακόμη και να ορίσει προνόμιο υπέρ των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, να προηγούνται στη διανομή κερδών και από το Α΄ μέρος που δίνεται στους μετόχους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν μπορεί με κανένα τρόπο να ορίζει διάρκεια ζωής τους μεγαλύτερη από τη διάρκεια που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί το εισφερόμενο είδος.

Οι λογιστικές εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους είναι: α) κατά την έκδοσή τους, β) κατά τη διανομή κέρδους σ' αυτούς και γ) κατά την εξαγορά τους.

α) Η έκδοση των ιδρυτικών τίτλων, τόσο των κοινών όσο και των εξαιρετικών, εμφανίζεται λογιστικά με λογαριασμούς τάξεως και ενδεικτική αξία ενός ευρώ ανά τίτλο.

Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" εκδίδει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους, έναντι υπηρεσιών που της παρασχέθηκαν και 1000 εξαιρετικούς σε αντάλλαγμα εισφοράς διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τους χορηγεί στους εισφέροντας.

Οι αντίστοιχες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές 500

08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρ.τίτλων σε κυκλοφορία 500

*Εμφάνιση με λογ. τάξεως, εκδόσεως 500 κοινών
ιδρυτικών τίτλων προς 1 ευρώ*

04.01 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έναντι εξαιρ. ιδρ. Τίτλων 1000

08.01 Κάτοχοι εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων 1000

*Εμφάνιση με λογ. τάξεως, εκδόσεως 1000 εξαιρετικών
ιδρυτικών τίτλων προς 1 ευρώ*

β) Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" διανέμει από τα κέρδη της 2000€ για μέρισμα κοινών ιδρυτικών τίτλων. Η ανάλογη εγγραφή είναι:

88.99 Κέρδη προς διάθεση	2000
53.01.03 Μερίσματα κοινών ιδρ. τίτλων πληρωτέα	2000

Μερίσματα κοινών ιδρ. τίτλων σύμφωνα με το καταστατικό Νο...

γ) Η εξαγορά των κοινών ιδρυτικών τίτλων σημαίνει ουσιαστικά μείωση της καθαρής θέσης της Α.Ε. γιατί η Α.Ε. πληρώνει για την εξαγορά τους κάποια αξία χωρίς αντάλλαγμα.

Το γεγονός της εξαγοράς αντιμετωπίζεται με τους παρακάτω τρόπους:

- 1^{ος} τρόπος:** Η εξαγορά να γίνει από κέρδη μιας χρήσεως.
- 2^{ος} τρόπος:** Η εξαγορά να γίνει από αποθεματικό κεφάλαιο που έχει δημιουργήσει ειδικά γι' αυτό το σκοπό.
- 3^{ος} τρόπος:** Η δαπάνη εξαγοράς να χαρακτηριστεί δαπάνη ιδρύσεως και να αποσβεστεί σε μια πενταετία.

Παραδείγματα: Η Α.Ε. "Χ" εξαγοράζει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους που είχε εκδόσει. Για τον καθορισμό της αξίας εξαγοράς δίνονται τα μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων κατά τη τελευταία τριετία και που ήταν: 2500€, 3000€, 3500€

Η αξία εξαγοράς θα υπολογιστεί όπως παρακάτω:

$$(2500 + 3000 + 3500) / 3 = 3000 = \text{Μέσο Μέρισμα}$$

Κεφάλαιο 100€   έχουμε   15€ τόκο
 »   X   »   3000€   »

$$X = (3000\text{€} \times 100\text{€}) / 15 = 20000\text{€}$$

Οι ανάλογες εγγραφές σύμφωνα με κάθε τρόπο αντιμετώπισης της εξαγοράς είναι οι εξής:

1^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	20000
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρ. τίτλων	20000
<i>Εξαγορά κοινών ιδρ. τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο ...</i>	
88.00 Κέρδη χρήσεως ή	
42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	20000
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	20000
<i>Κάλυψη της αξίας εξαγορά από κέρδη χρήσεως</i>	

2^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	20000
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοιν. ιδρ. τίτλων	20000
<i>Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο...</i>	
41.04.01 Ειδικό αποθεματικό για εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	20000
16.19.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοιν. ιδρ. τίτλων	20000
<i>Κάλυψη της αξίας εξαγοράς από ειδικό αποθεματικό</i>	

3^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	20000
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοιν. ιδρ. τίτλων	20000
<i>Εξαγορά κοινών ιδρ. τίτλων σύμφωνα με το καταστατικό</i>	

Στον τρόπο αυτό ο λογ. "Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων" θα παραμείνει στο πάγιο Ενεργητικό και θα αποσβεστεί σε μία πενταετία, τμηματικά και ισόποσα (σταθερή απόσβεση), σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.

Και στους τρεις τρόπους ο λογαριασμός "Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων" θα κλείσει με χρέωση του και με πίστωση του ταμείου, όταν γίνει η πληρωμή.

Επίσης και στους τρεις τρόπους πρέπει να γίνει αντιλογισμός των λογαριασμών τάξεως που είχαν δημιουργηθεί κατά την έκδοση των κοινών ιδρυτικών τίτλων:

08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρυτικών τίτλων σε κυκλοφορία	500
--	-----

04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές 500

Αντιλογισμός λογαριασμών τάξεως

ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΙΔΡΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Η εξαγορά των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων δεν σημαίνει αναγκαστικά μείωση της καθαρής θέσεως της Α.Ε. γιατί οι εισφορές σε είδος που έχουν δοθεί σαν αντάλλαγμα αποτιμούνται σε κάποια αξία. Αν η αξία αποτιμήσεως είναι μικρότερη της αξίας εξαγοράς για τη διαφορά θα ακολουθήσουμε την ίδια αντιμετώπιση όπως και στους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους (δηλαδή ένα από τους τρεις τρόπους που αναφέρθηκαν).

Παράδειγμα: Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" εξαγοράζει 1000 εξαιρετικούς ιδρυτικούς, που είχε εκδόσει, στην αξία 15000€ Η αξία του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, που για αντάλλαγμα του είχαν εκδοθεί οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί, αποτιμήθηκε αντί 5000€

16.01.00 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας 5000

16.19.01 Εξαγορά εξαιρετικών ιδρ. τίτλων 10000

53.98.01 Δικαιούχοι από εξαγορά εξαιρετικών ιδρ.τίτλων 15000

Εξαγορά εξαιρ. ιδρ. τίτλων, σύμφωνα με το κατ. Νο...

08.01 Κάτοχοι εξαιρετικών ιδρ. τίτλων 1000

04.01 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έναντι εξαιρ. ιδρ. τίτλων 1000

Αντιλογισμός λογαριασμών τάξεως

2.2.2. Εγγραφές κατά την αύξηση και κατά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Στην Α.Ε. ισχύει η αρχή της σταθερότητας του Εταιρικού Κεφαλαίου όπως και στις άλλες εταιρείες.

Οι μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου αποφασίζονται από την καταστατική Γενική Συνέλευση, ή από το Διοικητικό Συμβούλιο ή την τακτική Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό της Α.Ε.

Σε όλες τις περιπτώσεις απαραίτητη είναι η τροποποίηση του καταστατικού, η έγκριση και η δημοσίευση του στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Ειδικά, για τη μείωση του Μετοχικού κεφαλαίου αυτή δεν μπορεί να γίνει πέρα από το κατώτερο όριο που ορίζεται από το Νόμο. Η απόφαση για τη μείωση του Μ.Κ. συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού λογιστή στην οποία να βεβαιώνεται η ικανότητα της εταιρείας να ικανοποιήσει τους δανειστές της.

2.2.2.1. Λογιστικές εγγραφές κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί με ένα από τους παρακάτω τρόπους:

1^{ος} τρόπος: Με νέες εισφορές των εταίρων.

2^{ος} τρόπος: Με σημψηφισμό χρεών (μετατροπή πιστωτών σε μετόχους)

3^{ος} τρόπος: Με μετατροπή ιδρυτικών τίτλων σε μετοχές.

4^{ος} τρόπος: Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κεφαλαίων.

1^{ος} τρόπος: με νέες εισφορές των εταίρων

Η αύξηση αυτή μπορεί να γίνει με έκδοση νέων μετοχών, στην περίπτωση αυτή επειδή οι παλαιοί μέτοχοι ζημιώνονται με την έκδοση των νέων μετοχών, ο νόμος καθιερώνει για τους παλαιούς μετόχους το δικαίωμα προτίμησης, δηλαδή να προηγηθούν οι παλαιοί μέτοχοι και να αγοράσουν αυτοί όλες τις νέες μετοχές. Μετά το τέλος της προθεσμίας που όρισε το όργανο της Α.Ε. που αποφάσισε την αύξηση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί από τους παλαιούς μετόχους, διατίθενται ελεύθερα από το Δ.Σ. της εταιρείας. Με απόφαση της Γ.Σ. που λαμβάνεται με ειδική απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Ψ" αυξάνει το μετοχικό της κεφάλαιο κατά 20.000€ με έκδοση 2.000 νέων μετοχών 10€ στην τιμή των 11€ (πάνω από το άρτιο). Οι μετοχές θα εξοφληθούν αμέσως με μετρητά και εξ ολοκλήρου, τα έξοδα της αυξήσεως του Μ.Κ. είναι 1000€

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.(2.000μ × 11)	22.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000
<i>Αύξηση Μ.Κ., τροποποίηση καταστατικού Νο ...</i>	
38.00 Ταμείο	22.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.	22.000
<i>Καταβολή Μ.Κ. σε μετρητά</i>	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετ.υπέρ το άρτιο	2.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000

41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000
<i>Μεταφορά λογαριασμών</i>	
16.13 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου	1.000
38.00 Ταμείο	1.000
<i>Πληρωμή εξόδων</i>	

2^{ος} τρόπος: με συμψηφισμό χρεών (μετατροπή πιστωτών σε μετόχους).

Η περίπτωση αυτή εμφανίζεται όταν η Α.Ε. δεν έχει αρκετή ρευστότητα για να ικανοποιήσει τους πιστωτές της και τους προτείνει λοιπόν να συμψηφίσει το χρέος της προς αυτούς κάνοντάς τους μετόχους, με ανάλογη αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Συνήθως δίνονται προνομιούχες μετοχές σε ανταμοιβή της επιζήμιας για τους πιστωτές λύσεως.

Φανερό είναι ότι οι παλαιοί μέτοχοι σε αυτή την περίπτωση παραιτούνται του δικαιώματος προτίμησης.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "ψ" κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 10.000€ και εκδίδει 1.000 μετοχές των 10€ η κάθε μια, που τις δίνει στους πιστωτές της για να καλύψει ισόποσο χρέος της.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.	10.000
40.03 Οφειλόμενο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών	10.000
<i>Αύξηση Μ.Κ., έκδοση 1.000μ × 10€, τροποποίηση καταστατικού Νο...</i>	
53 ή 50 Πιστωτές ή Προμηθευτές	10.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.	10.000
<i>Συμψηφισμός χρέους</i>	

40.03 Οφειλόμενο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών	10.000	
40.01 Καταβλημένο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών		10.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>		

3^{ος} τρόπος: Με μετατροπή ιδρυτικών τίτλων σε μετοχές.

Σ' αυτήν τη περίπτωση όπως και στην προηγούμενη η Α.Ε. αντί να πληρώσει για την εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων τους κατόχους τους, τους δίνει μετοχές, αυξάνοντας ανάλογα το μετοχικό της κεφάλαιο.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Ψ" εξαγοράζει εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους αξίας 20.000€ και χορηγεί στους κατόχους τους 2.000 νέες μετοχές των 10€η κάθε μια, αυξάνοντας ανάλογα το μετοχικό της κεφάλαιο.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.	20.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		20.000
<i>Αύξηση Μ.Κ. με έκδοση 2.000μ × 10€,</i>		
<i>τροποποίηση καταστατικού Νο ...</i>		
53.98.01 Δικαιούχοι από εξαγορά εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων	20.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.		20.000
<i>Συμψηφισμός χρέους προς τους κατόχους</i>		
<i>εξαιρ. ιδρ. τίτλων με μετοχές</i>		
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000	
40.00 Καταβεβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		20.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>		

4^{ος} τρόπος: Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κεφαλαίων.

Η αύξηση αυτή σε αντίθεση με τις προηγούμενες περιπτώσεις αποτελεί μόνο ονομαστική, τυπική, και όχι ουσιαστική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γιατί τα αποθεματικά κεφάλαια είναι ήδη μια μορφή του ίδιου κεφαλαίου της Α.Ε. Η κεφαλαιοποίηση των τακτικών αποθεματικών γίνεται όταν φθάσουν σε ύψος μεγαλύτερο του 30% του Μετοχικού Κεφαλαίου ή πέντε χρόνια μετά από την τελευταία κεφαλαιοποίηση. Υπάρχουν ειδικά αποθεματικά που δεν κεφαλαιοποιούνται π.χ. αφορολόγητα αποθεματικά. Η αύξηση επιτυγχάνεται με δωρεάν χορήγηση των νέων μετοχών στους μετόχους.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "ψ" κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 20.000€ με κεφαλαιοποίηση εκτάκτων αποθεματικών κεφαλαίων.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.	20.000	
40.02 Οφειλόμενοι Μ.Κ. κοινών μετοχών		20.000
<i>Αύξηση Μ.Κ., τροποποίηση κατ. Νο...</i>		
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	20.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ.		20.000
<i>Κεφαλαιοποίηση εκτάκτων αποθεματικών</i>		
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000	
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		20.000
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>		

Σημείωση: Στην περίπτωση που κεφαλαιοποιούνται αποθεματικά που έχουν ήδη φορολογηθεί (φορολογητέα αποθεματικά), η Α.Ε. δικαιούται να ζητήσει την επιστροφή του φόρου που είχε καταβάλει κατά τη σύσταση των αποθεματικών. Συνεπώς θα κεφαλαιοποιήσει αποθεματικά μειωμένα κατά το ποσό του φόρου που θα επιστραφεί. Ο απαιτητός επιστροφής φόρος θα εμφανιστεί σε ένα τριτοβάθμιο λογαριασμό του λογ. 33.13 "Ελληνικό Δημόσιο-προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι".

2.2.2.2. Εγγραφές κατά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνεται σε υποχρεωτική και προαιρετική.

Η **υποχρεωτική μείωση** γίνεται στην περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, όταν αποτύχει η πώληση νέων μετοχών σε αντικατάσταση αυτών που δεν έχουν πληρωθεί.

Η **προαιρετική μείωση** του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται σε περίπτωση υπερεπάρκειας του, σε απόσβεση ζημιάς κλπ. Πραγματοποιείται με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

1^{ος} τρόπος: Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

2^{ος} τρόπος: Με μείωση του αριθμού των μετοχών.

3^{ος} τρόπος: Με εξαγορά και ακύρωση ενός αριθμού μετοχών.

1^{ος} τρόπος: Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Φ" που έχει μετοχικό κεφάλαιο 80.000€(8.000μ × 10€)

κάνει μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 8.000€, με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της από 10€σε 9€η κάθε μια. Έτσι το μετοχικό της κεφάλαιο θα γίνει 72.000€(8.000μ × 9€). Η μείωση γίνεται για να αποσβεστεί ισόποση ζημιά.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	8.000	
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του Μ.Κ.		8.000
<i>Μείωση Μ.Κ., τροποποίηση καταστατικού Νο...</i>		
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του Μ.Κ.	8.000	
42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως σε νέο		8.000
<i>Απόσβεση ζημιάς</i>		

2^{ος} τρόπος: Με μείωση του αριθμού των μετοχών.

Με τον τρόπο αυτό κάθε μέτοχος παραδίνει περισσότερες μετοχές και παίρνει λιγότερες π.χ. δίνει δέκα (παλαιές μετοχές και αντί για αυτές παίρνει τέσσερεις (4) νέες). Μέτοχοι που δεν έχουν μεγάλο αριθμό μετοχών με τον τρόπο αυτό μπορεί να πάψουν να είναι μέτοχοι.

Οι λογιστικές εγγραφές είναι ίδιες όπως και στον πρώτο τρόπο.

3^{ος} τρόπος: Με εξαγορά και ακύρωση ενός αριθμού μετοχών.

Στον τρόπο αυτό η εξαγορά μπορεί να γίνει κάτω ή πάνω από το άρτιο, ανάλογα αν θα υπάρξει κέρδος ή ζημιά για την Α.Ε.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Φ" που το μετοχικό κεφάλαιο είναι 600.000€(60.000μ × 10€) κάνει μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 50.000€ εξαγοράζοντας 5.000 μετοχές στην τιμή των 9€

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	50.000
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβ. ή μείωσης του Μ.Κ.	50.000
<i>Μείωση Μ.Κ., τροποποίηση καταστατικού Νο...</i>	
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μείωσης του Μ.Κ.	50.000
38.00 Ταμείο	45.000
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	5.000
<i>Εξαγορά μετοχών κάτω από το άρτιο</i>	

2.2.3. Εγγραφές κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου είναι η ολική ή τμηματική απόδοση στους μετόχους της ονομαστικής αξίας των μετοχών, τότε εκδίδονται οι **μετοχές επικαρπίας** και δίνονται στους μετόχους αντί των αποσβεσμένων μετοχών τους.

Οι κάτοχοι μετοχών επικαρπίας έχουν όλα τα δικαιώματα που έχουν και οι κάτοχοι κοινών μετοχών με τη διαφορά ότι στη λύση και εκκαθάριση της Α.Ε. δεν συμμετέχουν στη διανομή του μετοχικού κεφαλαίου γιατί ήδη το έχουν πάρει κατά την απόσβεση και δεν συμμετέχουν στη διανομή πρώτου μερίσματος.

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί με αποθεματικά κεφάλαια ή με καθαρά κέρδη.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η απόσβεση διαφέρει από τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου γιατί στην απόσβεση δεν γίνεται καμιά αλλοίωση του μετοχικού κεφαλαίου, το μετοχικό κεφάλαιο και μετά την απόσβεση του παραμένει αμείωτο σαν ποσότητα και αναγράφεται ολόκληρο στον ισολογισμό, στους λογαριασμούς 40.04 "Κοινό Μ.Κ. αποσβεσμένο" και 40.05 "Προνομιούχο Μ.Κ. αποσβεσμένο", έτσι δεν θίγεται η αρχή της σταθερότητας του, ούτε τα συμφέροντα των δανειστών αφού η απόσβεση πραγματοποιείται από κέρδη που δεν διανέμονται.

Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου κάνουν συνήθως οι Α.Ε. που τα ενεργητικά περιουσιακά τους στοιχεία πρόκειται να εξαφανιστούν σε ορισμένη προθεσμία, είτε γιατί έχουν παραχωρηθεί σ' αυτές για ορισμένο χρόνο (π.χ. εκμετάλλευση ορυχείων κλπ.), είτε γιατί από τη φύση τους τα ενεργητικά στοιχεία χάνουν την αξία τους (π.χ. δίπλωμα ευρεσιτεχνίας).

Η απόσβεση του Μ.Κ. γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό της Α.Ε.

Στη συνέχεια θα αναφερθούν οι μορφές απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου:

- Ολική απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου.
- Τμηματική απόσβεση όλων των μετοχών κατά το ίδιο μέρος της ονομαστικής τους αξίας.
- Τμηματική απόσβεση, με κλήρωση ενός ορισμένου αριθμού μετοχών και αντικατάσταση τους από **μετοχές επικαρπίας**.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. κάνει ολική απόσβεση του μετοχικού της κεφαλαίου, ύψους 500.000€ με ανάλογο διαθέσιμο αποθεματικό κεφάλαιο.

Οι αντίστοιχες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

41.03.00 Αποθεματικό για απόσβεση Μ.Κ.	500.000
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μείωσης του Μ.Κ.	500.000
<i>Απόσβεση Μ.Κ., απόφαση Γ.Σ.</i>	
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μείωσης του Μ.Κ.	500.000
38.00 Ταμείο	500.000
<i>Καταβολή στους μετόχους της ονομ. αξίας των μετοχών τους</i>	
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	500.000
40.04 Κοινό Μ.Κ. αποσβεσμένο	500.000
<i>Μεταφορά λογ., απόσβεση Μ.Κ.</i>	

Αν η απόσβεση γινόταν από κέρδη χρήσεως, τότε στην πρώτη εγγραφή αντί να χρεωθεί ο λογαριασμός "Αποθεματικό για απόσβεση Μ.Κ." θα χρεωνόταν ο λογαριασμός "Κέρδη χρήσεως".

Ο λογαριασμός "Αποσβεσμένο μετοχικό κεφάλαιο" αντικαθιστά το μετοχικό κεφάλαιο και βρίσκεται στον ισολογισμό της Α.Ε. στην κατηγορία του ιδίου κεφαλαίου.

Ανάλογες εγγραφές θα γίνουν και στις περιπτώσεις τμηματικής αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι μετοχές επικαρπίας που εκδίδονται κατά την απόσβεση, καταχωρούνται σε λογαριασμό τάξεως (04. και 08).

3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

3. Περὶ τῶν αποθεματικῶν κεφαλαίων τῆς Α.Ε.

Τα αποθεματικά κεφάλαια τῆς Α.Ε. εἶναι ἴδια κεφάλαια που δεν αναγράφονται ὅμως στο μετοχικό κεφάλαιο, ἀλλὰ βρίσκονται στον ισολογισμό σαν συμπληρωματικό του μετοχικού κεφαλαίου.

Τα αποθεματικά κεφάλαια προκύπτουν με παρακράτηση ἀπὸ τα κέρδη τῆς χρήσεως και δημιουργούνται με σκοπό να αντιμετωπιστεῖ κάθε πιθανή ζημιὰ ἢ να εξασφαλιστεῖ διανομὴ μερίσματος στο μέλλον και γενικά για αντιμετώπιση των γενικῶν κινδύνων μιας επιχειρήσεως.

Ανάλογα με τον τρόπο που δημιουργούνται διακρίνονται σε πέντε εἶδη που εἶναι τα εξής:

-**Τακτικό αποθεματικό** (λογ. 41.02 του ΕΓΛΣ): λέγεται και νόμιμο γιατί εἶναι το αποθεματικό που δημιουργεῖται σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 44 του Ν.2190).

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, οι Α.Ε. υποχρεούνται στο τέλος κάθε χρήσεως να αφαιροῦν το 1/20 τουλάχιστον των καθαρῶν κερδῶν για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση αὐτή εἶναι υποχρεωτική μέχρι που το ὕψος του τακτικού αποθεματικού να φθάσει στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

-**Αποθεματικά καταστατικού** (λογ. 41.03 του ΕΓΛΣ): Εἶναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού τῆς Α.Ε.

-**Ειδικά αποθεματικά** (λογ. 41.04 του ΕΓΛΣ): Εἶναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται σύμφωνα με ἀπόφαση τῆς τακτικῆς Γ.Σ. τῆς Α.Ε. για ειδικούς λόγους.

-**Έκτακτα ή προαιρετικά αποθεματικά** (λογ. 41.05 του ΕΓΛΣ): Σχηματίζονται και αυτά με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε. κάθε φορά που προκύπτει έκτακτη ανάγκη δημιουργίας τους.

-**Αφορολόγητα αποθεματικά** (λογ.41.08 του ΕΓΛΣ): Είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται από τα καθαρά κέρδη χρήσεως με χρέωση του λογ. 88.99 "Κέρδη προς διάθεση" και δεν υπόκεινται σε φορολογία με βάση διάφορες ειδικές διατάξεις και νόμους.

Επίσης στην κατηγορία των αποθεματικών καταχωρούνται και τα εξής:

- Οι διαφορές από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο (λογαριασμός 41.00 και 41.01 του ΕΓΛΣ): Είναι η διαφορά (το πλεόνασμα) που προκύπτει από την έκδοση μετοχών σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία.
- Οι διαφορές από αναπροσαρμογή των στοιχείων του Ενεργητικού (ο λογαριασμός 41.06 για τη διαφορά από την αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεωγράφων, λογαριασμοί 18 και 34 αντίστοιχα. Ο λογαριασμός 41.07 για τη διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού): Είναι οι διαφορές που προκύπτουν έπειτα από κάθε νόμιμη αναπροσαρμογή των στοιχείων του Ισολογισμού και εμφανίζονται σε πίστωση των παραπάνω λογαριασμών 41.06 ή 41.07 με χρέωση των οικείων λογαριασμών του Ενεργητικού των οποίων αναπροσαρπύζεται η αξία.
- Οι Επιχορηγήσεις Πάγιων Επενδύσεων (λογ. 41.10 του ΕΓΛΣ): Περιλαμβάνει τις χορηγούμενες Επιχορηγήσεις από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση πάγιων στοιχείων της εταιρείας με χρέωση των οικείων λογαριασμών του Ενεργητικού (λογαριασμός τρίτων ή διαθεσίμων).

Στο τέλος της χρήσεως μεταφέρεται από το λογαριασμό 41.10 στο λογαριασμό 81.01.05 "Αναλογούσες στη χρήση Επιχορηγήσεις Επενδύσεων", ποσό ίσο με τις τακτικές ή πρόσθετες αποσβέσεις των αντίστοιχων πάγιων στοιχείων. Αν όμως η επιχορήγηση έχει χαρακτηριστεί αφορολόγητο Αποθεματικό τότε πιστώνεται ο λογ. 41.08 "Αφορολόγητα Αποθεματικά" και δεν γίνεται μεταφορά στο λογαριασμό 81.01.05.

Μια άλλη κατηγορία αποθεματικών που δεν προβλέπεται όμως από το Νόμο είναι τα **Αφανή Αποθεματικά**. Τα αποθεματικά αυτά δημιουργούνται από μια θελημένη ή αθέλητη ανακρίβεια στις αξίες των στοιχείων του Ενεργητικού ή του Παθητικού και συγκριμένα με υποτίμηση στοιχείων Ενεργητικού ή υπερτίμηση στοιχείων του Παθητικού (π.χ. Μηχάνημα ολοκληρωτικά αποσβεσμένο που όμως η αξία του είναι μεγαλύτερη).

4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

4. Η διάθεση κερδών της Α.Ε.

Το καθαρό κέρδος που προκύπτει στο τέλος της χρήσεως από το λογαριασμό "αποτελέσματα χρήσεως", πρέπει να διατεθεί για τους παρακάτω λόγους:

α) Για **φόρο εισοδήματος** 35%. Το υπόλοιπο διανέμεται ως ακόλουθα:

β) Για δημιουργία **Τακτικού Αποθεματικού** ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των καθαρών κερδών. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό γίνει ίσο με το 1/3 του Μετοχικού Κεφαλαίου.

γ) Για καταβολή **α' μερίσματος** στους μετόχους ποσό ίσο με το 6% τουλάχιστον του καταβλημένου Μ.Κ.

Ο νεότερος Νόμος 876/79 "περί ενισχύσεως της κεφαλαιαγοράς" υποχρεώνει τις Α.Ε. να διαθέτουν για μερίσματα ποσό ίσο τουλάχιστον με το 35% των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και εφόσον το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από το 6% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, που σύμφωνα με το Νόμο 2190/1920 καταβάλλεται.

Η παραπάνω διάταξη του Ν. 876/79 δεν εφαρμόζεται, αν η Γ.Σ. με πλειοψηφία 80% του καταβλημένου Μ.Κ. την απορρίψει.

δ) Το υπόλοιπο διαθέτετε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό της Α.Ε., συνηθισμένοι λόγοι διάθεσης του υπολοίπου αυτού είναι:

- Για διανομή μερίσματος στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων.
- Για ποσοστά και αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ.
- Για πρόσθετα μερίσματα στους μετόχους.
- Για δημιουργία και άλλων μορφών αποθεματικών κεφαλαίων.
- Το υπόλοιπο των κερδών σε νέο.

Ένα άλλο πρόβλημα που προκύπτει πριν ακόμη φτάσουμε στο στάδιο της διάθεσης των κερδών, είναι ο προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος, σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 3843/58 "περί φορολογίας νομικών προσώπων", το φορολογητέο εισόδημα μιας Α.Ε. προκύπτει αν από το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων, εκπέσουν οι αντίστοιχες δαπάνες που έγιναν για να αποκτηθεί το εισόδημα, πιο συγκεκριμένα αυτές είναι:

- Τα γενικά έξοδα διαχείρισεως
- Οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής μηχανημάτων και εγκαταστάσεων
- Η αξία των α' υλών που χρησιμοποιήθηκαν
- Οι δουλεμένοι τόκοι
- Οι φόροι που βαρύνουν την επιχείρηση, εκτός από το φόρο εισοδήματος που δεν εκπίπτει για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος
- Οι αποσβέσεις κάθε μορφής
- Τα μικροέξοδα κοινωνικής παράστασης, οι μικροδωρεές και τα μικροβοηθήματα της επιχείρησης
- Οι προβλέψεις για υποτίμηση παγίων στοιχείων Ενεργητικού ή για υπερτίμηση στοιχείων παθητικού εκτός από τα ακίνητα και πλοία
- Τα ποσά που καταβάλλονται για εξαγορά και για τόκους ιδρυτικών τίτλων, εφόσον δεν προέρχονται από τα κέρδη της
- Οι τόκοι που καταβάλλονται στους κατόχους προνομιούχων μετοχών εφόσον δεν προέρχονται από τα κέρδη της
- Οι αμοιβές και αποζημιώσεις μελών του Δ.Σ. που βαρύνουν την ίδια την Α.Ε.

Ο φόρος πάνω στο σύνολο των καθαρών κερδών της Α.Ε. υπολογίζεται με συντελεστή 35%, μετά την αφαίρεση του φόρου το υπόλοιπο των κερδών που απομένει (δηλ. το 65%) διανέμεται όπως προαναφέρθηκε.

Επομένως η σειρά διαθέσεως των κερδών της Α.Ε. μετά την ισχύ του Ν.2065/92 είναι η παρακάτω:

- Αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος.
- Συμψηφίζονται τυχόν ζημιές προηγούμενων χρήσεων.
- Υπολογίζεται το τακτικό αποθεματικό.
- Υπολογίζεται το υποχρεωτικό Α΄ μέρος.

Στη συνέχεια ακολουθούν οι λόγοι διανομής που προβλέπονται στο καταστατικό.

Από λογιστική άποψη η διάθεση των κερδών της Α.Ε. γίνεται μέσω του λογαριασμού 88 "Αποτελέσματα προς διάθεση" μετά από μεταφορά σε αυτόν του καθαρού κέρδους χρήσεως από το λογαριασμό 86.99 "Καθαρά Αποτελέσματα χρήσεως". Πιο συγκεκριμένα λειτουργούν οι δευτεροβάθμιοι λογ/σμοί του 88 που είναι:

88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως

88.01 Ζημιές χρήσεως

88.02 Υπόλοιπο κερδών προηγούμενων χρήσεων

88.03 Ζημιές προηγούμενης χρήσεως προς κάλυψη

88.04 Ζημιές προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη

88.07 Αποθεματικά προς διάθεση

88.08 Φόρος εισοδήματος (που εμφανίζεται με πίστωση του λογαριασμού
54.07 Φόρος Εισοδήματος φορολογητέων κερδών)

88.09 Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι

88.98 Ζημιές σε νέο

88.99 Κέρδη προς διάθεση

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "X" που έχει Μ.Κ. 700.000€(70.000 μετ. × 10€) καταβλημένο εξ ολοκλήρου, εμφανίζει στο τέλος της χρήσης 2006 καθαρά κέρδη 200.000€ και υπόλοιπο κερδών σε νέο 24.570€ Εκτός από τους προβλεπόμενους από το Νόμο περί Α.Ε. και από το Νόμο περί άμεσης φορολογίας υποχρεωτικούς λόγους διάθεσης, το καταστατικό της Α.Ε. "X" προβλέπει και τους παρακάτω:

- Για αμοιβές Δ.Σ. 35.000€
- Για έκτακτο αποθεματικό 50.000€

Σημείωση: Ο λογαριασμός 41.02 Τακτικό Αποθεματικό έχει υπόλοιπο 70.000€

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ

Τα κέρδη προς διάθεση είναι:

- Καθαρά κέρδη χρήσεως	200.000€
- Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων	24.570€

Σύνολο	224.570€
--------	-----------------

Ο φόρος εισοδήματος είναι:

Καθαρά κέρδη Χρήσεως × 35%	
200.000 × 35%	70.000€

Το υπόλοιπο των κερδών για διανομή είναι:

200.000-70.000=130.000

Το Τακτικό Αποθεματικό είναι

5% × καθαρά κέρδη χρήσεως

5% × 130.000

6.500€

Θα κρατηθεί ολόκληρο γιατί

$70.000 + 6.500 < 1/3 \text{ M.K.}$

Το Α΄ Μέρισμα είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ

α) 6% × καταβλημένο Μ.Κ.

$6\% \times 700.000 = 42.000$

β) 35% × (Καθαρών κερδών – Τακτικό Αποθεματικό)

43.225€

$35\% \times (130.000 - 6.500) = 43.225\text{€}$

Αμοιβές Δ.Σ.

35.000€

Έκτακτο Αποθεματικό

50.000€

ΣΥΝΟΛΟ

204.725€

Υπόλοιπο Κερδών σε νέο

19.845€

$(224.570 - 204.725) =$

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

224.570€

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ (Λ/88)

	2006	2005
88.00 (86.99) Καθαρά Κέρδη χρήσεως	200.000	
88.02 (42.00) + Υπόλοιπο Κερδών προηγ. χρήσεως	24.570	
ΣΥΝΟΛΟ	224.570	
88.08 μείον(-) Φόρος εισοδήματος	70.000	
88.99 Κέρδη προς διάθεση	154.570	

Η διάθεση κερδών γίνεται ως εξής:

41.02 Τακτικό Αποθεματικό	6.500	
53.01 Πρώτο μέρισμα	43.225	
41.05 Έκτακτα Αποθεματικά	50.000	
53.08 Αμοιβές Δ.Σ.	35.000	
42.00 Υπόλοιπο Κερδών σε νέο	19.845	
ΣΥΝΟΛΟ	154.570	

Οι αντίστοιχες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

1. 86.99 Καθαρά Αποτελέσματα χρήσεως	200.000	
88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως		200.000
<i>Εμφάνιση καθαρού κέρδους χρήσεως</i>		
2. 42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	24.570	
88.02 Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων		24.570
<i>Μεταφορά λογ/σμού</i>		

3.	88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως	200.000	
	88.02 Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων	24.570	
	88.99 Κέρδη προς διάθεση		224.570
	<i>Μεταφορά λογ/σμών</i>		
4.	88.08 Φόρος εισοδήματος	70.000	
	54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών		70.000
	<i>Εμφάνιση αναλογούντος φόρου</i>		
5.	88.99 Κέρδη προς διάθεση	70.000	
	88.08 Φόρος εισοδήματος		70.000
	<i>Μεταφορά λογ/σμού</i>		
6.	88.99 Κέρδη προς διάθεση	154.570	
	41.02 Τακτικό Αποθεματικό		6.500
	53.01 Μερίσματα Πληρωτέα		43.225
	41.05 Έκτακτο Αποθεματικό		50.000
	53.08 Δικαιούχοι Αμοιβών		35.000
	53.08.00 Αμοιβές Δ.Σ.	35.000	
	42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο		19.845
	<i>Διάθεση κερδών σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό</i>		

4.2 Η σύνταξη του Ισολογισμού τέλους χρήσεως

Με το Π.Δ. 409/86, τροποποιήθηκαν σε καίρια σημεία οι διατάξεις του Ν.2190/1920 περί Α.Ε. προκειμένου να προσαρμοσθούν και εναρμονιστούν προς το κοινοτικό δίκαιο.

Σημαντικές τροποποιήσεις δέχθηκαν από το παραπάνω Π.Δ. οι διατάξεις που σχετίζονται με τη σύνταξη του ισολογισμού τέλους χρήσεως και ευρύτερα των οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με τα άρθρα 29-42 του παραπάνω Π.Δ. οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται υποχρεωτικά και εμφανίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της Α.Ε.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

1. τον ισολογισμό
2. το λογαριασμό "αποτελέσματα χρήσεως"
3. τον "πίνακα διαθέσεως των αποτελεσμάτων"
4. το προσάρτημα

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και ελέγχονται από δυο τουλάχιστον ελεγκτές. Οι Α.Ε. όμως που υπερβαίνουν δυο από τα παρακάτω κριτήρια, υποχρεούνται να εκλέγουν τους ελεγκτές τους από ορκωτούς ελεγκτές, στην περίπτωση αυτή μπορούν να εκλέξουν έναν αντί για δυο ελεγκτές.

Τα κριτήρια αυτά είναι:

1. Σύνολο ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ του ισολογισμού, μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών και των λογαριασμών τάξεως, 4000.000.000 δραχμές(περίπου 1.175.000€).

2. Καθαρός ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 800.000.000 δραχμές(περίπου 2.350.000€).

3. Μέσος όρος ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως 50 άτομα.

Ομοίως εκλέγουν τους ελεγκτές τους από ορκωτούς ελεγκτές και οι εξής Α.Ε.

- Οι Τράπεζες, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρείες διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, οι εταιρείες χρηματοδοτικών μισθώσεων (Leasing), οι ενώσεις συνεταιριστικών οργανώσεων.

- Οι Α.Ε. που οι μετοχές του είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

- Οι ενοποιημένοι λογ/σμοί (οικονομικές καταστάσεις).

Στη συνέχεια θα δούμε σε γενικές γραμμές τη δομή των παραπάνω οικονομικών καταστάσεων.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο ισολογισμός καταρτίζεται σε δυο παράπλευρα σκέλη, στο πρώτο εμφανίζεται το Ενεργητικό και στο δεύτερο το Παθητικό. Τα ποσά των λογαριασμών απεικονίζονται σε δυο τουλάχιστον στήλες, στις οποίες εμφανίζονται τα ποσά κατά αντιπαράθεση της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης.

Η μορφή εμφάνισης του ισολογισμού, αλλά και των άλλων οικονομικών καταστάσεων απαγορεύεται να μεταβάλλεται από χρήση σε χρήση. Επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή αυτή θα αναφέρεται και θα αιτιολογείται επαρκώς στο προσάρτημα.

Η καταχώριση ανομοιογενών στοιχείων στον ίδιο λογαριασμό απαγορεύεται. Τέλος απαγορεύεται οποιοσδήποτε συμψηφισμός μεταξύ των

κονδυλίων των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού, καθώς και των λογαριασμών εσόδων και εξόδων και η εμφάνιση της μεταξύ τους διαφοράς.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο λογαριασμός "αποτελέσματα χρήσεως" καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του άρθρου 1 του Π.Δ. 1123 "περί ενιαίου γενικού λογιστικού σχεδίου".

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ο πίνακας αυτός καταρτίζεται σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις που αναφέρονται στον αποτελέσματα χρήσεως.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Το προσάρτημα είναι μια νέα οικονομική κατάσταση που καθιερώνεται από το Π.Δ. 409/86 και που μέχρι την έναρξη αυτού του Π.Δ. (1-1-87) δεν προβλεπόταν η σύνταξη του από το Ν.2190.

Το προσάρτημα περιλαμβάνει ένα πλήθος πληροφοριών για τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις, που συνοπτικά είναι οι παρακάτω:

- Οι μέθοδοι αποτίμησης των διάφορων περιουσιακών στοιχείων που εφάρμοσε η Α.Ε.
- Ανάλυση των συμμετοχών της Α.Ε. στο κεφάλαιο άλλων εταιρειών σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Η ανάλυση περιλαμβάνει την επωνυμία και την έδρα της εταιρείας το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο της, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και το αποτέλεσμα της τελευταίας χρήσης.
- Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που εκδόθηκαν μέσα στη χρήση για αύξηση του Μ.Κ. καθώς και η αξία έκδοσης των μετοχών.
- Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών κάθε κατηγορίας (ονομαστικές, ανώνυμες προνομιούχες, επικαρπίας....)

- Ο αριθμός των τίτλων κατά κατηγορία και τα ενσωματωμένα σε αυτούς δικαιώματα.

- Τα ποσά των υποχρεώσεων με προθεσμία εξόφλησης πάνω από 5 χρόνια, όπως και εκείνων που για εξασφάλισή τους έχουν δοθεί εμπράγματα ασφάλειες.

- Τα ποσά οικονομικών δεσμεύσεων από συμβάσεις, εγγυήσεις κλπ. που δεν εμφανίζονται στους λογ/σμούς τάξεως.

- Ανάλυση του Κ.Ε. κατά γεωγραφικές αγορές.

- Ο μέσος όρος του αριθμού του προσωπικού που απασχολήθηκε στη διάρκεια της χρήσης.

- Οι διαφορές από υποτίμηση κυκλοφορούντων στοιχείων του Ενεργητικού, οι λόγοι στους οποίους οφείλονται και η φορολογική τους μεταχείριση.

- Η έκταση επηρεασμού των αποτελεσμάτων χρήσης, σε περίπτωση παρεκκλίσεων από τις μεθόδους αποτίμησης.

- Τα ποσά των οφειλόμενων φόρων, καθώς και εκείνα που αναμένεται να προκύψουν από την κλειόμενη χρήση.

- Τα ποσά που βάρυναν τη χρήση για αμοιβές και προκαταβολές των οργάνων διοίκησης και διεύθυνσης.

- Τις επωνυμίες και τις έδρες των επιχειρήσεων με τις οποίες συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Τους λόγους για τους οποίους η Α.Ε. απέκτησε μέσα στη χρήση δικές της μετοχές.

- Οποιοσδήποτε πληροφορίες που απαιτούνται από άλλες διατάξεις και κρίνονται απαραίτητες για την αρτιότερη πληροφόρηση των μετόχων και των τρίτων.

Οι προβλεπόμενες από τις προηγούμενες διατάξεις εκθέσεις του Δ.Σ. και ελεγκτών προς τη Γ.Σ. εξακολουθούν να υπάρχουν.

Οι ελεγκτές υποχρεούνται να αναφέρουν στην έκθεση τους

- α) τη συμφωνία της έκθεσης του Δ.Σ. με τις οικονομικές καταστάσεις και
- β) αν το προσάρτημα περιλαμβάνει όλες τις παραπάνω πληροφορίες.

Το προσάρτημα υποβάλλεται στην οικεία νομαρχία μαζί με τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις, αλλά δεν δημοσιεύεται στον Τύπο.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε διατυπώσεις δημοσιότητας, έτσι οι Α.Ε. υποχρεούνται 20 ημέρες πριν από την τακτική Γ.Σ. να υποβάλλουν αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων, μαζί με τις εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών στην Νομαρχία της έδρας τους, που με ευθύνη της τα αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στο ΦΕΚ περί Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

Οι Α.Ε. υποχρεούνται επίσης να δημοσιεύσουν με δική τους ευθύνη 20 ημέρες τουλάχιστον πριν από την τακτική Γ.Σ., τον ισολογισμό, το λογαριασμό "αποτελέσματα χρήσεως", τον πίνακα διάθεσης των αποτελεσμάτων, το πιστοποιητικό ελέγχου του ορκωτού λογιστή, την πρόσκληση των μετόχων στη Γ.Σ., σε μια ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα και έχει ευρύτερη κυκλοφορία, σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα και αν η έδρα της εταιρείας είναι έξω από την περιοχή του Δήμου Αθηναίων και σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της εταιρείας.

Σε περίπτωση που δεν εκδίδεται ημερήσια στην έδρα της, τότε δημοσιεύεται σε εβδομαδιαία ή σε δεκαπενθήμερη εφημερίδα.

Το Π.Δ. 409/86 ορίζει με λεπτομέρεια τους κανόνες αποτιμήσεως των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να εμφανιστούν στις οικονομικές καταστάσεις.

Η βασική αρχή αποτίμησης είναι η αρχή της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής (ιστορικό κόστος).

Οι γενικές αρχές αποτίμησης είναι:

- Θεωρείται δεδομένη η συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας.
- Οι μέθοδοι αποτίμησης εφαρμόζονται πάγια, χωρίς μεταβολές από χρήση σε χρήση.
- Η αρχή της συντηρητικότητας εφαρμόζεται πάντοτε και ιδιαίτερα:
  - σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σ' αυτή.
  - λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και όλες οι πιθανές ζημιές που αφορούν την κλειόμενη ή τις προηγούμενες χρήσεις, έστω και αν οι σχετικές ενδείξεις άρχισαν να διαφαίνονται μετά το τέλος της κλειόμενης χρήσης, αλλά μέσα στην περίοδο περάτωσης των πράξεων κλεισίματος του ισολογισμού.
  - λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση προκύπτει κέρδος ή ζημιά.
- Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σε αυτήν, ανεξάρτητα από το χρόνο της είσπραξης ή της πληρωμής τους.
- Τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του Ενεργητικού και του Παθητικού αποτιμούνται χωριστά.
- Τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσης συμφωνούν απόλυτα με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης.

5. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

5.1 Λύση και εκκαθάριση της Α.Ε.

Στο νόμο 2190 αναφέρονται οι λόγοι λύσεως της Α.Ε., οι λόγοι αυτοί σε γενικές γραμμές είναι οι παρακάτω:

1) Το Δ.Σ. είναι υποχρεωτικό να συγκαλέσει Γ.Σ., για να αποφασίσει για τη λύση ή όχι της Α.Ε., αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού, η αξία του Ενεργητικού μετά την αφαίρεση του κυρίως Παθητικού είναι μικρότερη του 1/2 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

2) Όταν λήξει ο χρόνος διαρκείας της Α.Ε. που αναφέρεται στο καταστατικό της.

3) Με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως που λαμβάνεται με ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας καταστατικής Γ.Σ.

4) Όταν η Α.Ε. κηρυχτεί σε κατάσταση πτωχεύσεως.

5) Όταν ανακληθεί η άδεια συστάσεως της Α.Ε. με υπουργική απόφαση. Ειδικότερα η ανάκληση αυτή γίνεται για διάφορους λόγους. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι:

- Αν κατά τη σύσταση της Α.Ε. δεν έχει καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο που ορίζεται καταβλητέο στο καταστατικό.

- Μέλος του Δ.Σ. ή Διευθυντής ή άλλο πρόσωπο που έχει σχέση με τη διοίκηση της Α.Ε., καταδικάστηκε τελεσίδικα σε φυλάκιση, για πράξη που αφορά τη διαχείριση των εταιρικών συμφερόντων και η Α.Ε. δεν τον απομάκρυνε από τη διοίκηση ή τη διεύθυνση.

- Αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού, η αξία του Ενεργητικού, μετά την αφαίρεση του κυρίως παθητικού είναι μικρότερη του 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Μετά τη λύση της Α.Ε. ακολουθεί η εκκαθάριση της Α.Ε. Η εκκαθάριση γίνεται από τους εκκαθαριστές που ορίζονται όπως παρακάτω:

Στις περιπτώσεις 1, 2, 3, και 4 ορίζονται από την ίδια Γενική Συνέλευση που αποφασίζει τη λύση της Α.Ε.

Στην περίπτωση 2 (λύση με πάροδο του χρόνου για τον οποίο έχει συσταθεί η Α.Ε.), μπορεί προσωρινά να κάνει χρέη εκκαθαριστού το Δ.Σ.

Στην περίπτωση που η λύση γίνει με υπουργική απόφαση, το Δ.Σ. συγκαλεί Γενική Συνέλευση 5 μέρες μετά από την κοινοποίηση της υπουργικής αποφάσεως για να ορίσει εκκαθαριστές.

Οι εκκαθαριστές όταν αναλάβουν τα καθήκοντά τους, οφείλονται να συντάξουν απογραφή και ισολογισμό, να τον δημοσιεύσουν στο Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και να υποβάλλουν και ένα αντίτυπο στο Υπουργείο Εμπορίου. Τις ίδιες υποχρεώσεις έχουν οι εκκαθαριστές και στο τέλος της εκκαθάρισεως.

Στην απογραφή που συντάσσουν οι εκκαθαριστές τα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται με τις πιθανές αξίες ρευστοποιήσεώς τους, αν υπάρχουν αφανή αποθεματικά πρέπει να εμφανιστούν, όλες οι υποχρεώσεις εμφανίζονται στην εξοφλητέα αξία τους.

Με αυτόν τον τρόπο συντάξεως του αρχικού ισολογισμού της εκκαθάρισεως, η καθαρή θέση της εταιρείας θα αποτελείται: από το μετοχικό κεφάλαιο, από τα αποθεματικά κεφάλαια, από το υπόλοιπο του λογαριασμού "αποτελέσματα χρήσεως" από τα υπόλοιπα αποτελεσμάτων χρήσεως σε νέο και από το υπόλοιπο του λογαριασμού "αποτελέσματα αποτιμήσεως".

Το έργο των εκκαθαριστών είναι: να ρευστοποιήσουν τα στοιχεία του Ενεργητικού, να εισπράξουν τις απαιτήσεις, να εξοφλήσουν τους δανειστές, να συντάξουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισεως και να κάνουν τη διανομή στους μετόχους του υπολοίπου της εταιρικής περιουσίας.

Ο τελικός ισολογισμός εκκαθαρίσεως μπορεί να έχει τις παρακάτω μορφές:

- Αν η εταιρική περιουσία δεν είναι αρκετή για την εξόφληση όλων των δανειστών, τότε το υπόλοιπο των υποχρεώσεων εμφανίζεται στο Παθητικό, ενώ στο Ενεργητικό υπάρχει η ανάλογη παθητική καθαρή θέση της Α.Ε.

- Αν υπάρχει υπόλοιπο εταιρικής περιουσίας μετά την εξόφληση όλων των δανειστών, θα εμφανίζεται στο Ενεργητικό με κάποια ρευστοποιημένη μορφή, δικαιούχοι του υπολοίπου αυτού είναι οι μέτοχοι και σε αυτούς γίνεται η διανομή του.

Κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως που μπορεί να διαρκέσει και περισσότερο από μια χρήση, η Γ.Σ. διατηρεί όλα τα δικαιώματα της και εγκρίνει τους λογαριασμούς της εκκαθαρίσεως.

Οι απαραίτητες λογιστικές εργασίες που διενεργούν οι εκκαθαριστές κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως είναι κατά σειρά οι παρακάτω:

- 1) Σύνταξη απογραφής και αρχικού ισολογισμού εκκαθαρίσεως.
- 2) Μεταφορά των αντίθετων λογαριασμών στους κυρίους.
- 3) Προσαρμογή των λογαριασμών στις αξίες της απογραφής και δημιουργία του λογαριασμού "αποτελέσματα αποτιμήσεως".
- 4) Καταχώρηση των εγγραφών ρευστοποίησεως και δημιουργία του λογαριασμού "αποτελέσματα εκκαθαρίσεως".
- 5) Μεταφορά του λογαριασμού "έξοδα εκκαθαρίσεως" στο λογαριασμό "αποτελέσματα εκκαθαρίσεως".
- 6) Σύνταξη του τελικού ισολογισμού εκκαθαρίσεως.
- 7) Διανομή στους μετόχους του υπολοίπου της εταιρικής περιουσίας με μεταφορά των λογαριασμών "μετοχικό κεφάλαιο", "αποθεματικά κεφάλαια", "αποτελέσματα χρήσεως", "αποτελέσματα αποτιμήσεως" και "αποτελέσματα εκκαθαρίσεως" στο λογαριασμό "μέτοχοι".
- 8) Εξόφληση των μετόχων.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Ψ" με μετοχικό κεφάλαιο 20.000€ διαιρεμένο σε 2.000 κοινές μετοχές των 10€η κάθε μια, βρίσκεται σε εκκαθάριση. Ο ισολογισμός της χρήσεως, ο αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισεως καθώς και η ρευστοποίηση των στοιχείων της είναι όπως παρακάτω:

Ι Σ Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ Χ Ρ Η Σ Ε Ω Σ Α. Ε. "Ψ"

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
10.00 Γήπεδα-οικόπεδα	15.000	40.00 Μετοχικό κεφάλαιο	20.000
14.00 Έπιπλα	3.000	41.02 Τακτικό αποθεματικό	4.000
14.99.00 Αποσβεσμένα		41.05 Έκτακτο αποθεματικό	1.000
έπιπλα 750	2.250	50. Προμηθευτές	640
20. Εμπορεύματα	5.800	51. Γραμ. πληρωτέα	185
30. Πελάτες	1.200	42.00 Υπόλοιπο κερδών	
		σε νέο	240
31. Γραμ. εισπρακτέα	420		
38.03 Καταθέσεις ΕΤΕ	645		
38.00 Ταμείο	750		
ΣΥΝΟΛΟ	26.065	ΣΥΝΟΛΟ	26.065

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ

Α. Ε. "Ψ"

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
10.00 Γήπεδα-οικόπεδα	14.000	Ίδιο κεφάλαιο	22.850
14.00 Έπιπλα	2.000	50. Προμηθευτές	640
20. Εμπορεύματα	4.900	51. Γραμ. πληρωτέα	185
30. Πελάτες	1.200	42.00 Υπόλοιπο κερδών	
31. Γραμ. εισπρακτέα	420	σε νέο	240
38.03 Καταθέσεις ΕΤΕ	645		
38.00 Ταμείο	<u>750</u>		
ΣΥΝΟΛΟ	<u>23.915</u>	ΣΥΝΟΛΟ	<u>23.915</u>

Κατά τη ρευστοποίηση των παραπάνω στοιχείων **εισπράχτηκαν:**

Από τα Γήπεδα & Οικόπεδα	14.000
Από τα Έπιπλα	1.880
Από τα Εμπορεύματα	4.990
Από τους Χρεώστες	1.130
Από τα Γραμμάτια Εισπρακτέα	420

Εξοφλήθηκαν

Οι Προμηθευτές με έκπτωση 5% αντί	608
Τα Γραμμάτια πληρωτέα αντί	185

Καταβλήθηκαν

Για Έξοδα εκκαθαρίσεως	85
Για Αμοιβές εκκαθαριστών	300

Οι ανάλογες εγγραφές κατά την εκκαθάριση είναι οι ακόλουθες:

1. 10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	15.000	
14.00 Έπιπλα	3.000	
20. Εμπορεύματα	5.800	
30. Πελάτες	1.200	
31. Γραμμάτια εισπρακτέα	420	
38.03 Καταθέσεις ΕΤΕ	645	
38.00 Ταμείο	750	
40.00 Μετοχικό κεφάλαιο		20.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό		4.000
41.05 Έκτακτο αποθεματικό		1.000
50. Προμηθευτές		640
51. Γραμμάτια πληρωτέα		185
42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο		240
14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα		750
<i>Άνοιγμα λογαριασμών</i>		
2. 14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα	750	
14.00 Έπιπλα		750
<i>Μεταφορά αντιθέτου</i>		
3. 86.04 Αποτελέσματα αποτιμήσεως	2.150	
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα		1.000
14.00 Έπιπλα		250
20.00 Εμπορεύματα		900
<i>Προσαρμογή λογ. και εμφάνιση διαφορών</i>		
<i>Αποτιμήσεως</i>		

4. 38.00 Ταμείο	14.000	
10.00 Γήπεδα-οικόπεδα		14.000
<i>Ρευστοποίηση Γηπέδων & Οικοπέδων</i>		
5. 38.00 Ταμείο	1.880	
86.05 Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως	120	
14.00 Έπιπλα		2.000
<i>Ρευστοποίηση επίπλων</i>		
6. 38.00 Ταμείο	4.990	
20. Εμπορεύματα		4.900
86.05 Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως		90
<i>Ρευστοποίηση εμπορευμάτων</i>		
7. 38.00 Ταμείο	1.130	
86.05 Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως	70	
30. Πελάτες		1.200
<i>Είσπραξη από πελάτες</i>		
8. 38.00 Ταμείο	420	
31. Γραμμάτια εισπρακτέα		420
<i>Είσπραξη από γραμμάτια</i>		
9. 50. Προμηθευτές	640	
38.00 Ταμείο		608
86.05 Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως		32
<i>Εξόφληση προμηθευτών με έκπτωση 5%</i>		

10. 51. Γραμμάτια πληρωτέα	185	
38.00 Ταμείο		185
<i>Εξόφληση γραμματίων</i>		
11. 86.06 Έξοδα εκκαθάρισεως	85	
38.00 Ταμείο		85
<i>Πληρωμή εξόδων εκκαθάρισεως</i>		
12. 86.06 Έξοδα εκκαθάρισεως	300	
38.00 Ταμείο		300
<i>Πληρωμή αμοιβής εκκαθαριστών</i>		
13. 86.05 Αποτελέσματα εκκαθάρισεως	385	
86.06 Έξοδα εκκαθάρισεως		385
<i>Μεταφορά λογαριασμού</i>		

Σ' αυτό το σημείο συντάσσεται ο τελικός ισολογισμός εκκαθάρισεως και είναι ο ακόλουθος:

Τ Ε Λ Ι Κ Ο Σ Ι Σ Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ Ε Κ Κ Α Θ Α Ρ Ι Σ Ε Ω Σ

Τ Η Σ Α. Ε. "Ψ"

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
38.03 Καταθέσεις ΕΤΕ	645	40.00 Μετοχικό κεφάλαιο	20.000
38.00 Ταμείο	21.992	41.02 Τακτικό αποθεματικό	4.000
86.04 Αποτελ. Αποτιμήσεως	2.150	41.05 Έκτακτο αποθεματικό	1.000
86.05 Αποτελ. Εκκαθάρισεως	<u>453</u>	42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	<u>240</u>
ΣΥΝΟΛΟ	25.240	ΣΥΝΟΛΟ	25.240

Στη συνέχεια ακολουθούν οι εγγραφές διανομής της εταιρικής περιουσίας στους μετόχους.

14. 40.00 Μετοχικό κεφάλαιο	20.000	
41.02 Τακτικό αποθεματικό	4.000	
41.05 Έκτακτο αποθεματικό	1.000	
42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	240	
53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς μετόχους		25.240
<i>Διανομή εταιρικής περιουσίας</i>		
15. 53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς μετόχους	2.603	
86.04 Αποτελέσματα αποτιμήσεως		2.150
86.05 Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως		453
<i>Μεταφορά λογαριασμών</i>		
16. 53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς μετόχους	22.637	
38.00 Ταμείο		21.992
38.03 Καταθέσεις ΕΤΕ		645
<i>Εξόφληση μετόχων</i>		
ΣΥΝΟΛΑ	104.400	104.400

Μετά τη διανομή της εταιρικής περιουσίας στους μετόχους κλείνουν και τα βιβλία της εταιρείας.

Διαφορετικούς τρόπους διανομής της εταιρικής περιουσίας αντιμετωπίζουμε αν υπάρχουν στην Α.Ε. εκτός από κοινές μετοχές και προνομιούχες μετοχές, μετοχές επικαρπίας ή κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων.

Στις περιπτώσεις αυτές λαμβάνουν οι προνομιούχες μετοχές (κατά προτεραιότητα) και οι κοινές μετοχές την ονομαστική τους αξία και το υπόλοιπο διανέμεται μεταξύ όλων των κατόχων μετοχών προνομιούχων, κοινών, επικαρπίας και πιθανόν ιδρυτικών τίτλων.

Αν το υπόλοιπο της εταιρικής περιουσίας μετά την εκκαθάριση είναι μικρότερο του μετοχικού κεφαλαίου, οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών παίρνουν ποσό ίσο με την ονομαστική αξία των μετοχών τους και το υπόλοιπο το παίρνουν οι κάτοχοι κοινών μετοχών, οι κάτοχοι μετοχών επικαρπίας και ιδρυτικών τίτλων δεν παίρνουν τίποτε.

Αν μετά την εκκαθάριση υπάρχει ακόμα μετοχικό κεφάλαιο που δεν έχει καταβληθεί (οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο), μεταφέρεται σε χρέωση του λογαριασμού ‘Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς μετόχους’.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Πομόνης Νικόλαος, Παπαδάτου Θεοδώρα, Η Λογιστική των Εμπορικών Εταιρειών
Εκδόσεις Σταμούλη**

- 2) Νεγκάκης Χρήστος, Λογιστική Εταιρειών (Θεωρία-Εφαρμογές)
Εκδόσεις Σοφία**

- 3) Ηλιόκαυτος Δημήτρης, Πρακτικός Οδηγός Ανωνύμων Εταιρειών
Εκδόσεις Ιδιωτική**

- 4) Δημητρακάς Αθανάσιος, Πρακτικός Σύμβουλος Ανωνύμων Εταιρειών
Εκδόσεις Σταμούλη**